

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 lipca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu (...) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 6 marca 2015 roku przyznał G. M. (1) prawo do emerytury od dnia 1 marca 2015 roku tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Jednocześnie wskazano, że wypłata emerytury podlega zawieszeniu, gdyż ubezpieczony kontynuuje zatrudnienie. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił również wysokość świadczenia należnego G. M. (1) i wskazał, iż do ustalenia podstawy wymiaru emerytury ubezpieczony wybrał wynagrodzenie – dochód – przychód, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych, tj. od stycznia 2005 roku do grudnia 2014 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 250.94 % i został ograniczony do 250 % (nie może przekraczać tej wysokości). Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 250.00 % przez 3.308.33 zł, tj. kwotę bazową wynosiła 8.270.83 zł. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił: 36 lat i 10 miesięcy okresów składkowych, tj. 442 miesiące, 1 rok i 1 miesiąc okresów nieskładkowych (nie więcej niż 1/3 składkowych), tj. 13 miesięcy. Okres pracy górniczej obliczono wg przeliczników: 95 miesięcy x 1,2 tj. łącznie 114 miesięcy; 24 % x 3.308.33 zł = 794,00 zł, (114 x 1,3 %) x 8.270.83 zł = 1.021,45 zł; (347 x 1,3 %) x 8.270.83 zł = 3.109,00 zł; (13 x 0,7 %) x 8.270.83 zł = 62,86 zł. Wysokość świadczenia wyniosła 4.987,31 zł.

/decyzja - k. 86-87 plik I akt ZUS/

W dniu 12 sierpnia 2015 roku wnioskodawca G. M. (1) za pośrednictwem swojego pełnomocnika złożył odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez uwzględnienie okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Kopalni (...) z siedzibą w R. (obecnie (...)) od dnia

1 maja 1997 roku w ilości 347 miesięcy z przelicznikiem 1,2 do stażu pracy górniczej oraz

o zasądzenie od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu odwołujący podniósł, iż decyzją z dnia 7 lipca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał mu prawo do górniczej emerytury, odmawiając jednocześnie przeliczenia okresu 347 miesięcy z przelicznikiem 1,2. Organ rentowy nie zaliczył do pracy górniczej z przelicznikiem 1,2 okresu zatrudnienia wnioskodawcy w (...) na stanowisku sztygara zmianowy – zastępca sztygara oddziałowego od dnia 1 maja 1997 roku. Zdaniem skarżącego istnieją podstawy do uwzględnienia całego spornego okresu jego zatrudnienia w przedmiotowym zakładzie jako pracy górniczej, o której mowa w art. 50 c ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W pierwszej kolejności podniesiono, iż G. M. (2) zatrudniony jest w (...) od dnia 1 maja 1997 roku do chwili obecnej na stanowisku sztygara zmianowego – zastępcy sztygara oddziałowego w Oddziale Eksploatacji Samochodów Ciężkich RS-3. Wnioskodawca wykonuje swoje obowiązki w oparciu o „zakres czynności”, z którego wynika podział na czynności sztygara zmianowego, natomiast w czasie nieobecności sztygara oddziałowego czynności sztygara oddziałowego. Wskazano, iż do zakresu obowiązków wnioskodawcy na stanowisku sztygara zmianowego należy przede wszystkim organizowanie stanowisk pracy zgodnie z techniką górniczą, pełne zabezpieczenie pracy dla będących w dyspozycji pracowników i dbanie o bezpieczeństwo prowadzonych robót, w oparciu o Prawo Geologiczne i Górnicze, zatrudnianie pracowników zgodnie z ich kwalifikacjami

i uprawnieniami, ścisłe określenie zadań podległych pracownikom, nadzór i kontrola nad prawidłową eksploatacją środków transportu oraz sprzętu technicznego, organizowanie obsługi technicznych i napraw środków transportu i sprzętu technicznego. Z kolei pełniąc funkcję sztygara oddziałowego wnioskodawca zajmował się ustalaniem zakresu obowiązków dla bezpośrednio podległych mu pracowników, zgodnie z ich kwalifikacjami i zasadami wynikającymi z „zakresu działania Oddziału Eksploatacji Samochodów Ciężkich RS-3, ustalaniem wytycznych dla sztygarów zmianowych w zakresie realizacji zamówień

i rozdziału środków sprzętowych pod kątem potrzeb oddziałów górniczych, podejmowaniem jednoosobowo decyzji w przypisanym obszarze działania, ścisłym współdziałaniem z kierownikami robót górniczych i dyspozytorami poszczególnych służb w zakresie dyspozycji środkami transportu, nadzorem nad prowadzeniem robót w sposób

bezpieczny, zgodny z Prawem Geologicznym i Górniczym, nadzorem i kontrolą nad prawidłową eksploatacją i utrzymaniem w należytym stanie technicznym środków transportu oraz maszyn i urządzeń będących na wyposażeniu oddziału, przy czym praca ta była wykonywana tylko podczas nieobecności sztygara oddziałowego. Odwołujący wskazał, iż art. 50 c ust. 1 pkt 5 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wskazuje jako pracę górniczą pracę pod ziemią na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń, przedsiębiorstw i innych podmiotów określonych w pkt 1-3, a także w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach, o których mowa w pkt 4, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw gospodarki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa i ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego. W ocenie odwołującego, czynności wykonywane przez niego bez wątplenia odpowiadają pracy górniczej wskazanej w cytowanym artykule. Nadto zaakcentowano, iż szczegółowy wykaz stanowisk, na których zatrudnienie uważa się za pracę górniczą, określony jest w załączniku do zarządzenia nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 roku w sprawie określenia stanowisk kierownictwa.

/odwołanie - k. 2-3 odwrot /

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w odpowiedzi na odwołanie z dnia 11 września 2015 roku wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo podniósł, że jak wynika z akt sprawy, a w szczególności

z świadectwa pracy górniczej z dnia 3 marca 2015 roku ubezpieczony jest zatrudniony w (...) w okresie od dnia 1 października 1982 do nadal na stanowisku sztygara zmianowego oddziału związanego z utrzymaniem ruchu. Nadto jak wynika z pisma

z dnia 28 kwietnia 2015 roku ubezpieczony w okresie od 1 maja 1997 roku do nadal zatrudniony jest na stanowisku sztygar zmianowy - zastępca sztygara oddziałowego.

Z dokumentacji nie wynika, w jakich okresach odwołujący pracował jako sztygar zmianowy, a w jakich zastępował sztygara oddziałowego i czy w okresach, w których zastępował sztygara oddziałowego wykonywał pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce. W tym stanie sprawy w ocenie organu rentowego zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

/odpowiedź na odwołanie - k. 13-14 odwrot/

Na rozprawie w dniu 19 kwietnia 2016 roku pełnomocnik wnioskodawcy popierał odwołanie i wnosił o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w wysokości 240,00 zł.

/stanowisko pełnomocnika wnioskodawcy: 00:38:26 – płyta CD k. 45/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca G. M. (1) urodził się w dniu (...).

/bezsporne/

W dniu 6 marca 2015 roku G. M. (1) wystąpił z wnioskiem o emeryturę. Wnioskodawca nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

/wniosek – k. 1-5 akt ZUS/

W toku postępowania przed organem rentowym wnioskodawca udokumentował w sposób bezsporny ogólny staż pracy w wymiarze 36 lat i 10 miesięcy okresów składkowych, tj. 442 miesięcy oraz 1 rok i 1 miesiąc okresów nieskładkowych.

/okoliczność bezsporna, a nadto karta przebiegu zatrudnienia – k. 84 akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 7 lipca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu (...) przyznał G. M. (1) prawo do emerytury od dnia 1 marca 2015 roku. Jednocześnie wskazano, że wypłata emerytury podlega zawieszeniu, gdyż ubezpieczony kontynuuje zatrudnienie. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił wysokość świadczenia należnego G. M. (1) i wskazał, iż do ustalenia podstawy wymiaru emerytury ubezpieczony wybrał wynagrodzenie – dochód – przychód, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych, tj. od stycznia 2005 roku do grudnia 2014 roku. Przy wyliczaniu wysokości emerytury ubezpieczonego organ rentowy zaliczył do pracy górniczej z przelicznikiem 1,2 okres zatrudnienia wnioskodawcy w (...) od dnia 15 kwietnia 1989 roku do dnia 30 kwietnia 1997 roku. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie zaliczył do pracy do pracy górniczej

z przelicznikiem 1,2 okresu od dnia 1 maja 1997 roku, ponieważ z dokumentacji nie wynika, w jakich okresach odwołujący pracował jako sztygar zmianowy, a w jakich zastępował sztygara oddziałowego i czy w okresach, w których zastępował sztygara oddziałowego wykonywał pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce.

/decyzja k. 86-87 akt ZUS, odpowiedź na odwołanie – k. 13-14 odwrót/

W okresie od dnia 1 października 1982 roku do dnia 21 sierpnia 2015 roku G. M. (2) był zatrudniony w (...) w pełnym wymiarze czasu pracy.

/bezsporne, nadto świadectwo pracy z dn. 21.08.2015 r. – akta osobowe nadesłane przy piśmie k. 34/

W okresie od dnia 1 października 1982 roku do dnia 14 kwietnia 1989 roku wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku ślusarza.

/bezsporne, nadto świadectwo pracy z dn. 21.08.2015 r. – akta osobowe nadesłane przy piśmie k. 34/

G. M. (2) z dniem 14 kwietnia 1989 roku uzyskał zatwierdzenie Okręgowego Urzędu Górniczego w C. na osobę średniego dozoru ruchu w specjalności technicznej transportowej w zakładach górniczych.

/zatwierdzenie Okręgowego Urzędu Górniczego w C. z dn. 14.04.1989 r. – k. 16 – akta osobowe nadesłane przy piśmie k. 34/

W okresie od dnia 15 kwietnia 1989 roku do dnia 30 kwietnia 1997 roku G. M. (1) był zatrudniony na stanowisku sztygara zmianowego.

/bezsporne, nadto świadectwo pracy z dn. 21.08.2015 r. – akta osobowe nadesłane przy piśmie k. 34/

Z dniem 15 grudnia 1995 roku G. M. (2) uzyskał kwalifikacje osoby wyższego dozoru ruchu w specjalności technicznej przewóz powierzchniowy.

/świadectwo Okręgowego Urzędu Górniczego w C. z dn. 15.12.1995 r. – k. 46 – akta osobowe nadesłane przy piśmie k. 34/

Przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury okres od dnia 15 kwietnia 1989 roku do dnia 30 kwietnia 1997 roku został zaliczony przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do pracy górniczej z przelicznikiem 1,2.

/bezsporne, nadto decyzja k. 86-87 akt ZUS, odpowiedź na odwołanie – k. 13-14 odwrót/

Z dniem 1 maja 1997 roku powierzono wnioskodawcy stanowisko sztygara zmianowego – zastępcy sztygara oddziałowego.

/ bezsporne, nadto angaż z dn. 13.05.1997 r. – k. 38 akta osobowe nadesłane przy piśmie k. 34/

Zgodnie z zakresem czynności do obowiązków G. M. (1) na stanowisku sztygara zmianowego – zastępcy sztygara oddziałowego należało m.in. organizowanie stanowisk pracy zgodnie z techniką górniczą, pełne zabezpieczenie

pracy dla będących w dyspozycji pracowników i dbanie o bezpieczeństwo prowadzonych robót, w oparciu o Prawo Geologiczne i Górnicze, zatrudnianie pracowników zgodnie z ich kwalifikacjami i uprawnieniami, ścisłe określenie zadań podległych pracownikom, nadzór

i kontrola nad prawidłową eksploatacją środków transportu oraz sprzętu technicznego, organizowanie obsługi technicznych i napraw środków transportu i sprzętu technicznego. Ponadto do obowiązków wnioskodawcy należało zastępowanie sztygara oddziałowego w trakcie jego nieobecności i wówczas sprawowanie nadzoru nad pracą całego oddziału, w tym m.in.: nadzór nad zabezpieczeniem na wszystkich zmianach potrzeb poszczególnych komórek organizacyjnych Kopalni (...) w zakresie środków transportu w ilościach wynikających z nałożonych na oddział zadań, ustalanie wytycznych dla sztygarów zmianowych w zakresie realizacji zamówień i rozdziału środków sprzętowych pod kątem potrzeb oddziałów górniczych, ścisłe współdziałanie z kierownikami robót górniczych i dyspozytorami poszczególnych służb w zakresie dyspozycji środkami transportu, nadzór nad przestrzeganiem dyscypliny i limitu czasu pracy kierowców w oparciu o obowiązujące normy i przepisy oraz ekonomicznie uzasadnione dysponowanie ponadnormatywnymi godzinami zatrudnienia, zabezpieczanie mienia oddziału przed pożarem, kradzieżą i zniszczeniem, przestrzeganie obowiązujących wymogów w zakresie prowadzonej w oddziale dokumentacji BHP, nadzór nad terminowym wpływem, prawidłową weryfikacją wstępną i szczegółową kart drogowych, nadzór nad prawidłowym wykonaniem i terminowym przekazaniem do D. Rachuby Płac wszelkich dokumentów płacowych pracowników oddziału.

/zakres czynności – karta stanowiska pracy na stanowisku sztygara zmianowego – zastępcy sztygara oddziałowego – k. 39, zakres czynności na stanowisku sztygara zmianowego – zastępcy sztygara oddziałowego - k. 54, zakres czynności na stanowisku sztygara zmianowego – zastępcy sztygara oddziałowego - k. 77 - akta osobowe nadesłane przy piśmie k. 34/

Oddział Eksploatacji Samochodów Ciężkich, w ramach którego swoje obowiązki wykonywał G. M. (2) zajmuje się eksploatacją samochodów ciężkich o masie powyżej 3,5 tony. Jest to oddział typowo górniczy.

/zeznania świadka R. P.: 00:11:48 – płyta CD k.45, zeznania świadka I. H.: 00:24:35 – płyta CD k.45/

W spornym okresie wnioskodawca przede wszystkim pracował na stanowisku sztygara zmianowego, a do jego obowiązków należało bezpieczne prowadzenie ruchu

w zakładzie górniczym tj. bezpieczne prowadzenie sprzętu i wykonywania pracy. Wnioskodawca wykonywał swoje obowiązki w terenie, bezpośrednio na odkrywce. Zajmował się przywożeniem nakładu i urobku, remontem koparek i zwałowarek, rozdawaniem kart pojazdu, zabezpieczeniem wody górniczej wydobywanej z odwiertów oraz bezpośrednio nadzorował pracę ok. 160 pracowników.

/zeznania świadka R. P.: 00:11:48 – płyta CD k.45, zeznania świadka T. N.: 00:18:10, 00:21:15 – płyta CD k.45, zeznania świadka I. H.: 00:24:35 – płyta CD k.45, zeznania wnioskodawcy: 00:02:46 w zw. z 00:34:24, 00:36:47 – płyta CD k.45/

W razie nieobecności pracownika zatrudnionego na stanowisku sztygara oddziałowego, np. z powodu urlopu, wnioskodawca przejmował zakres jego obowiązków.

W ramach pracy na tym stanowisku wnioskodawca nadzorował prace sztygarów zmianowych, podejmował decyzję odnośnie sprzętu, nadzorował wymianę gruntu. Wnioskodawca wykonywał swoje obowiązki w terenie, bezpośrednio na odkrywce.

/zeznania świadka R. P.: 00:11:48 – płyta CD k.45, zeznania wnioskodawcy: 00:02:46 w zw. z 00:34:24, 00:36:47 – płyta CD k.45/

W spornym okresie G. M. (2) pełnił obowiązki sztygara oddziałowego w wymiarze od 19 do 63 dni w danym roku.

/wykaz ilości dni w miesiącu pełnienia obowiązków sztygara oddziałowego przez G. M. (2) w okresie 1.05.1997 r. – 31.05.2015 r. - akta osobowe nadesłane przy piśmie k. 34/

Wnioskodawca nie był oddelegowywany do innych prac poza wyrobiskiem, swoje obowiązki wykonywał stale i w obowiązującym go pełnym wymiarze czasu pracy tj. 7 godzin dziennie.

/zeznania świadka R. P.: 00:11:48 – płyta CD k.45, zeznania świadka T. N.: 00:18:10, 00:21:15 – płyta CD k.45, zeznania świadka I. H.: 00:24:35 – płyta CD k.45, zeznania wnioskodawcy: 00:02:46 w zw. z 00:34:24, 00:36:47 – płyta CD k.45/

(...) z dniem 3 marca 2015 roku wystawiła wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy górniczej, w którym wskazano, że G. M. (1) zatrudniony w w/w zakładzie od dnia 1 października 1982 roku do nadal w okresie od dnia 15 kwietnia 1989 roku do nadal stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę górniczą na stanowisku sztygara zmianowego oddziału związanego z utrzymaniem ruchu, powołując się na zarządzenie nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 roku Załącznik Nr 3 lit. C pkt 2.

/świadectwo wykonywania pracy górniczej – k. 8 akt ZUS/

W świadectwie pracy z dnia 21 sierpnia 2015 roku (...) wskazała, iż G. M. (1) trakcie zatrudnienia wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w okresie od dnia 15 kwietnia 1989 roku do dnia 21 sierpnia 2015 roku na stanowisku sztygar zmianowy oddziału związanego z utrzymaniem ruchu i powołała się na zarządzenie nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 roku Załącznik Nr 3 lit. C pkt 2.

/bezsporne, nadto świadectwo pracy z dn. 21.08.2015 r. – akta osobowe nadesłane przy piśmie k. 34/

Stanowiska sztygara zmianowego, sztygara zmianowego – zastępcy sztygara oddziałowego oraz sztygara oddziałowego zostały wymienione w wykazie stanowisk pracy górniczej pracowników na stanowiskach nierobotniczych oraz stanowisk kierownictwa ruchu i dozoru ruchu. Na których zatrudnienie uważa się za pracę górniczą (dotyczy stanowisk w działach/oddziałach, na których wykonywana jest praca górnicza) stanowiącym załącznik Nr 3 do Zarządzenie Nr 73/061 Prezesa zarządu – Dyrektora Generalnego (...) Spółki Akcyjnej z dnia 28 grudnia 2006 roku w sprawie wykazu stanowisk pracy górniczej oraz ewidencjonowania okresów zatrudnienia na stanowiskach, na których okresy pracy górniczej zalicza się w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury.

/zarządzenie Nr 73/061 z dn. 28.12.2006 r. – k. 5-6, wykaz – k. 7-7 odwrót/

Przy ustalaniu wysokości górniczej emerytury I. H. zatrudnionego w (...) od dnia 15 marca 1977 roku do dnia 28 lutego 1994 roku oraz od dnia 7 marca 1994 roku, w tym od dnia 7 marca 1994 roku na stanowisku sztygara zmianowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaliczył okres jego zatrudnienia od dnia 7 marca 1994 roku z przelicznikiem 1,2 .

/decyzja – k. 51 akt rentowych świadka I. H. załączonych do pisma z dn. 9.05.2016 r./

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym przede wszystkim dokumentacji osobowej ze spornego okresu pracy wnioskodawcy, dokumentacji znajdującej się w aktach rentowych wnioskodawcy oraz świadka I. H., jak i osobowych źródeł dowodowych w postaci zeznań wnioskodawcy oraz świadków R. P., T. N. i I. H. pracujących z wnioskodawcą w spornym okresie zatrudnienia w (...) na analogicznych stanowiskach, a zatem posiadających wiedzę odnośnie charakteru zatrudnienia wnioskodawcy i rodzaju wykonywanych przez niego czynności. Zgromadzone dokumenty, zeznania wnioskodawcy oraz zeznania świadków nie budzą wątpliwości, co do ich wiarygodności, znajdują potwierdzenie w załączonej dokumentacji osobowej, są ze sobą spójne i stanowią tym samym wiarygodne źródło dowodowe. Sąd nie dopatrył się żadnych okoliczności pozwalających na odmówienie wiarygodności zeznaniom świadków i wnioskodawcy.

Sąd pominął dowód z dokumentacji płacowej ze spornego okresu pracy G. M. (1), albowiem pozostawała bez znaczenia dla przedmiotu sporu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego materiału dowodowego odwołanie G. M. (1) jest zasadne.

Zgodnie z treścią przepisu art. 50a ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku Nr 748, z późn. zm.) górnicza emerytura przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) ukończył 55 lat życia;
- 2) ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1;
- 3) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Stosownie zaś z ust. 2 zacytowanego przepisu wiek emerytalny wymagany od pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wynosi 50 lat.

Katalog okresów pracy górniczej został zawarty w art. 50c ust. 1 i ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z art. 50c ust. 1 pkt 5 za pracę górniczą uważa się zatrudnienie pod ziemią na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń, przedsiębiorstw i innych podmiotów określonych w pkt 1-3, a także w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach, o których mowa w pkt 4, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw gospodarki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa i ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego;

Przepis art. 51 analizowanej ustawy reguluje kwestie związane ze stosowaniem preferencyjnych przeliczników górniczych i tak przy ustalaniu wysokości górniczych emerytur, o których mowa w art. 50a lub 50e, stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 2 zgodnie przelicznik 1,2 za każdy rok pracy, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 4 i 5, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego, w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego (art. 51 ust. 1 pkt 4).

Stosownie zaś do ust. 2 powyższego przepisu przy ustalaniu wysokości górniczych emerytur łączny okres pracy obliczony z zastosowaniem przeliczników, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się w wymiarze nie dłuższym niż 45 lat.

Zarządzeniem, o którym stanowi zacytowany art. 50c ust. 1 pkt 5 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jest zarządzenie Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 roku (Dz. Urz. z 1995 r. nr 1, poz. 4) w sprawie określenia stanowisk kierownictwa ruchu i dozoru ruchu pod ziemią, w kopalniach siarki i kopalniach węgla brunatnego, na których zatrudnienie uważa się za pracę górniczą, które zachowało moc na podstawie art. 194 ustawy emerytalnej w zakresie, w jakim jego przepisy nie są sprzeczne z przepisami tej ustawy. Zgodnie z załącznikiem Nr 3 do przedmiotowego zarządzenia praca na stanowiskach sztygara oddziału i sztygara zmiany oddziału może być uznana za pracę górniczą, która uzasadnia obniżenie wieku emerytalnego na zasadzie określonej w ustawie emerytalno-rentowej, jeżeli jest wykonywana na odkrywce w kopalni węgla brunatnego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia ustalenia wysokości emerytury górniczej należnej ubezpieczonemu, a mianowicie, czy okres jego zatrudnienia od dnia 1 maja 1997 roku jest okresem pracy górniczej w rozumieniu art. 50c ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U.

z 2015 roku Nr 748, z późn. zm.) i czy w związku z tym przy ustalaniu wysokości emerytury górniczej odwołującego, zastosowanie winien znaleźć przelicznik wymieniony w art. 51 ust. 1 pkt 4 tj. przelicznik 1,2 za każdy rok pracy, zgodnie z żądaniem odwołującego.

Sąd Okręgowy w pełni akceptuje stanowisko Sądu Apelacyjnego w Katowicach zawarte w wyrokach z dnia 20 listopada 2012 roku, sygn. akt III AUa 162/12, z dnia 8 października 2013 roku sygn. III AUa 2034/12 (LEX nr 1383449) oraz z dnia 30 stycznia 2015 roku, sygn. III AUa 292/14 (LEX nr 1809708; Biul.SAKa (...)), iż gramatyczna wykładnia cytowanego art. 51 ust. 1 pkt 4 ustawy emerytalnej prowadzi do wniosku, że przewidziany w nim przelicznik 1,2 znajduje zastosowanie, przy ustalaniu wysokości emerytury górniczej, jedynie do okresów pracy górniczej w kopalni węgla brunatnego, na określonych w cytowanym zarządzeniu Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 roku stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa takich zakładów wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce, tj. w miejscu wydobywania nadkładu i złoża. Z uwagi bowiem na specyfikę kopalni węgla brunatnego będąca udziałem zatrudnionych w niej pracowników praca wykonywana jest zarówno na terenie odkrywki, czyli w miejscu zdejmowania nadkładu i złoża oraz jego ładowania i przewożenia, jak również poza tym terenem, co oznacza, iż "odkrywka", nie jest pojęciem tożsamym z "odkrywkową kopalnią węgla brunatnego". Gdyby zatem wolą ustawodawcy było przyznanie uprawnienia do zastosowania przedmiotowego przelicznika 1,2 wszystkim pracownikom zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalni węgla brunatnego, zbędnym byłoby użycie w omawianym przepisie zwrotu "na odkrywce", posłużenie się którym powoduje, iż możliwość zastosowania tego przelicznika dotyczy wyłącznie takich pracowników, którzy swoją pracę - na stosownych stanowiskach - wykonują w ściśle określonym miejscu w kopalni.

Możliwość przyjęcia omawianego przelicznika uzależniona jest zatem wyłącznie od miejsca wykonywania pracy - na odkrywce.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić należy, ustalony stan faktyczny jednoznacznie wskazuje, iż w spornym okresie zatrudnienia na stanowisku sztygara zmianowego – zastępcy sztygara oddziałowego, G. M. (1) pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na terenie odkrywki, wykonując tym samym pracę, do której można zastosować przelicznik 1,2.

W spornym okresie od dnia 1 maja 1997 roku do dnia 21 sierpnia 2015 roku ubezpieczony, jako sztygar zmianowy zajmował się dozorem technicznym pracy górników oraz sprzętu. Do jego obowiązków należało przywożenie nakładu i urobku, remont koparek i zwałowarek, zabezpieczenie wody górniczej wydobywanej z odwiertów oraz bezpośredni nadzór pracy ok. 160 pracowników. Ponadto w razie nieobecności sztygara oddziałowego, zastępował go i zajmował się dozorem całego oddziału. Do jego obowiązków należał wówczas nadzór pracy sztygarów zmianowych, których kontrolował i wyznaczał im pracę, podejmowanie decyzji odnośnie sprzętu, czy nadzorowanie wymiany gruntu. Charakter pracy wnioskodawcy na obydwu stanowiskach wymagał jego stałej obecności na odkrywce.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, iż wprawdzie w zakresie obowiązków odwołujący miał także prace administracyjne związane z rozdzieleniem pracy na początku dniówki, rozdaniem kart drogowych, czy też przekazaniem dokumentów płacowych pracowników oddziału. Jednak wymiar tych prac i ich realizacja nie ma wpływu na przedstawioną ocenę charakteru pracy ubezpieczonego, skoro zasadniczy czas jego pracy wypełniały obowiązki na odkrywce.

W orzecznictwie sądowym utrwalony jest pogląd, iż na przeszkodzie uznaniu prac wykonywanych przez osoby dozoru sprawujące dozór inżyniersko-techniczny za prace wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce nie stoi okoliczność, iż ograniczona część ich obowiązków wchodzi w zakres tzw. prac administracyjno-biurowych,

nawet realizowanych w biurze zlokalizowanym na odkrywce (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 24 listopada 2008 roku, III AUa 505/08).

Znamiennym jest również, że pracodawca wystawił wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy górniczej, w którym wskazano, że G. M. (1) od dnia 15 kwietnia 1989 roku do nadal (tj. co najmniej do dnia wystawienia świadectwa wykonywania pracy górniczej - 3 marca 2015 roku) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę górniczą na stanowisku sztygara zmianowego oddziału związanego z utrzymaniem ruchu, powołując się na zarządzenie nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 roku Załącznik Nr 3 lit. C pkt 2.

Reasumując sporny okres zatrudnienia wnioskodawcy tj. od dnia 1 maja 1997 roku jest okresem pracy górniczej w rozumieniu art. 50c ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a zatem przy ustalaniu wysokości emerytury górniczej odwołującego, zastosowanie winien znaleźć przelicznik wymieniony w art. 51 ust. 1 pkt 4 tj. przelicznik 1,2.

O dacie przeliczenia emerytury wnioskodawcy Sąd orzekł na podstawie art. 129 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak sentencji.

W przedmiocie kosztów Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z. na rzecz G. M. (1) kwotę 180,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – stosownie do treści § 11 ust. 2 (zmieniony przez § 1 pkt 3 lit. b rozporządzenia z dnia 29 lipca 2015 r. (Dz.U.2015.1078) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 1 sierpnia 2015 r.),

w zw. z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.)

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o prawie, terminie i sposobie wniesienia apelacji doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego, wypożyczając akta rentowe.

18.05.16